

סוג הבחינה : בגרות
מועד הבחינה : חורף תשפ"א, 2021
מספר השאלון : 002384

מדינת ישראל
משרד החינוך

תנ"ך

לעולים חדשים לבתי ספר דתיים

הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה : שעתיים
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה
בשאלון זה ארבעה פרקים.
פרק ראשון – תורה : **בראשית**
פרק שני + פרק שלישי : **מלכים ב, ישעיהו, יונה**
יש לענות על שתי שאלות מפרקים ב – ג
חובה לענות לפחות על שאלה אחת מפרק ב (מלכים, ישעיהו)
פרק רביעי : **בקיאות**
סך הכל 100 נקודות
40 (2X20) נקודות
40 (2X20) נקודות
20 (2X10) נקודות
- ג. **חומר עזר מותר בשימוש** : (1) תנ"ך שלם בלי פירושים.
(2) תנ"ך מתורגם.
(3) מילון עברי-לועזי / לועזי-עברי.
- ד. **הוראות מיוחדות** : יש לענות על השאלות **בגוף השאלון**, לפי ההוראות.

שים לב : בסוף הבחינה מצורפים דפי טיוטה לשימושך. אין להוסיף דפים אחרים למחברת הבחינה
ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

בהצלחה!

/המשך בעמוד הבא/

חלק א- בראשית (40 נקודות)

ענה על שתיים מן השאלות 1-5 (לכל שאלה — 20 נקודות)

1. פרק א'- בריאת העולם

א. בתיאור ימי הבריאה התורה חוזרת על המילים " וַיֵּרָא אֱלֹקִים, כִּי-טוֹב "

(1) באיזה יום לא נאמר "כי-טוב"? הסבר מדוע.

(2) באיזה יום נאמר פעמיים "כי-טוב" ? הסבר מדוע.

(7 נקודות)

ב. (1) על פי פסוקים י"ד-ט"ו, הסבר בלשונך שניים מן התפקידים של המאורות.

(2) על פי פסוקים כ"ל-כ"א, אֵלֹהֵי בְּרֹאִים (יצורים שנבראו) קיבלו ברכה, ומהי הברכה שהתברכו בה?

(7 נקודות)

ג. כתוב שני דברים המוזכרים בתיאור הבריאה של האדם בפסוקים כ"ו- ל, אך אינם נזכרים בתיאורי

הבריאה של הברואים האחרים. בסס הדברים המוזכרים על הכתוב.

(6 נקודות)

2. פרק ד'

א. עיין בפסוקים א'-ח'.

(1) קין והבל הביאו מנחה לה'. מה הביא קין, מה הביא הבל, ואיזו מן המנחות האלה קיבל ה'?

(2) כתוב סיבה אפשרית אחת לרצח הבל בידי קין.

(7 נקודות)

ב. עיין בפסוקים ט'-י"ד.

בפסוקים אלה פנה ה' אל קין פעמיים ובכל אחת מן הפעמים השיב קין תשובה אחרת.

(1) הסבר את התשובה הראשונה של קין: "לא ידעתי השמר אחי אנכי" (פסוק ט').

(2) הסבר את התשובה השנייה של קין: "גדול עוני מנשא" (פסוק י"ג).

(7 נקודות)

ג. לאחר חטאו של אדם אמר לו ה':

" כי-שמעת לקול אשתך, ותאכל מן-העץ, אשר צויתיך לאמר לא תאכל ממנו--ארוחה האדמה, בעבורך ... וקוץ ודורר, תצמיח לך; ואכלת, את-עשב השדה ... בזעת אפך, תאכל לחם, עד שובך אל-האדמה, כי ממנה לקחת: כי-עפר אתה, ואל-עפר תשוב.

(1) מה היה העונש של אדם הראשון על פי פסוקים אלו?

(2) כתוב נקודת דמיון בין העונש של אדם הראשון לבין העונש של קין המתואר בפסוקים י"א – י"ב.

(6 נקודות)

3. פרק י"ז

א. (1) על פי פסוקים ד'-ה', הסבר את משמעות השם "אברהם".

(2) על פי פסוקים טו-טז, מה הן שתי הברכות שקבלה שרה?

(7 נקודות)

ב. על פי פסוקים ו'-ח', מה הן שלוש ההבטחות שהבטיח ה' לאברהם?

(7 נקודות)

ג. (1) על פי פרק י"ז, פסוק י"ז, ציין שתי תגובות של אברהם לבשורת הולדת יצחק?

(2) הסבר מדוע הגיב אברהם כך.

(6 נקודות)

4. פרק כ"ה, פרק כ"ז

א. (1) " שְׁנֵי גַיִם בְּבִטְנֶךָ, וְשְׁנֵי לְאֵמִים, מִמְעֵיךְ יִפְרְדּוּ; וְלֹאִם מִלֵּאִם יִאֶמְץ, וְרַב יַעֲבֹד צָעִיר" (פרק כ"ה, פסוק כ"ג). הסבר בלשונך נבואה זו שניתנה לרבקה.

(2) עיין בפרק כ"ז, פסוקים ה'–י'.

מה יכול להיות הקשר בין הנבואה שקיבלה רבקה (בפרק כ"ה, פסוק כ"ג (סעיף 1) לבין המעשים שעשתה בעניין ברכות הבנים שלה (בפרק כ"ז, פסוקים ה'–י')?

(7 נקודות)

ב. (1) עיין בפרק כ"ז, פסוקים י"א–י"ח.

על פי פסוקים אלה, כתוב שתי פעולות שעשתה רבקה כדי שיצחק יחשוב שהעומד לפניו הוא יעשו.

(2) בספר בראשית יש סיפורים נוספים שבהם זכה הבן הצעיר במשפחה ליחס מועדף בְּחַר באחד מן הסיפורים האלה, וציין מי היה הבן הבכור, מי היה הבן הצעיר, וכיצד באה לידי ביטוי העדפת הבן הצעיר.

(7 נקודות)

ג. עיין בפרק כ"ז, פסוק מ"א – פרק כ"ח, פסוק ה' מדוע רצתה רבקה שיעקב ילך לחרון, ומדוע רצה זאת יצחק?

(6 נקודות)

א. (1) " וַיִּשְׁנֶאֱנֹה, אֶתֹּךְ וְלֹא יָכֹל, דַּבְּרוּ לְשָׁלֵם " (פסוק ד').
על פי פסוקים ב'-ד', מדוע שנאו האחים את יוסף? כתוב שתי סיבות

(2) " וַיִּוְסְפוּ עוֹד שָׁנָא אֶתֹּךְ " (פסוק ח').
מדוע חלומות יוסף הגבירו את שנאת האחים כלפיו?

(7 נקודות)

ב. (1) בפסוקים י"ג-י"א מתוארות שתי תגובות של יעקב לחלומות של יוסף. הסבר כל אחת מן התגובות (תגובה אחת מפסוק י"ג ותגובה אחת מפסוק י"א).

(2) על פי פסוקים י"ד-י"ז, הוכח שיוסף התאמץ למלא את השליחות שהטיל עליו אביו.

(7 נקודות)

ג. ציין מסר חשוב אחד בתחום היחסים בתוך המשפחה שאפשר ללמוד מפרק ל"ז.
הסבר כיצד נלמד מסר זה מן הסיפור

(6 נקודות)

חלק ב' - מלכים ב, ישעיה (20 נקודות)

ענה על אחת מן השאלות 6-7 (20 נקודות).

6. מלכים ב, פרק י"ז

א. עיין בפסוקים ג'-י"ח.

בפסוקים אלה יש שני הסברים לגלות ממלכת ישראל.

(1) לפי פסוקים ג'-ו', מה גרם לגלות ישראל?

(2) לפי פסוקים ט"ו-י"ח, מה גרם לגלות ישראל?

(10 נקודות)

ב. עיין בפסוקים כ"ד-כ"ט.

(1) לפי פסוקים כ"ד-כ"ו, מה הייתה הבעיה שאיתה התמודדו התושבים החדשים שהביא מלך אשור

לשומרן?

(2) לפי פסוקים כ"ז-כ"ח, לאיזו מטרה הובא כוהן לבית אל?

(10 נקודות)

7. ישעיה, פרק א'

א. עיין בפסוקים א'-ג'.

(1) על פי פסוק ב', באיזו אשמה הנביא מאשים את עם ישראל?

(2) על פי פסוק ג', מה צריך עם ישראל ללמוד מן השור והחמור?

(10 נקודות)

ב. (1) על פי פסוק ט', מהו ההבדל בין המצב של עם ישראל ובין המצב של סדום ועמורה?

(2) עיין בפסוקים י'-ט"ו.

ציין מצווה אחת מן המצוות המוזכרות בפסוקים י'-ט"ו, והסבר מדוע ה' אינו רוצה בקיום

המצוות האלה.

(10 נקודות)

חלק ג — יונה, תהלים (20 נקודות)

8. יונה

א. עיין בפרק א', פסוקים ד'-ט"ז.

(1) במה שונה התנהגותו של יונה מהתנהגותם של המלחים באונייה בשעת הסערה?
בסס את תשובתך על ציטוט מן הפסוקים.

(2) " וַיִּירָאוּ הַמַּלְחִים, וַיִּזְעְקוּ אִישׁ אֶל אֶחָיו לֵאמֹר " (פרק א', פסוק ה').

" וַיִּירָאוּ הָאֲנָשִׁים יָרְאָה גְדוֹלָה אֶת ה' " (פרק א' פסוק ט"ז)

על פי פסוקים אלו, הסבר מהו השינוי שחל במלחים, ומה גרם לשינוי זה.

(10 נקודות)

ב. על פי המסופר ביונה, כתוב דוגמה נוספת (מלבד המלחים) לאדם או לקבוצת אנשים ששינו דרכם.

מי שינו את דרכם? _____

מה היה השינוי? _____

ביסוס מן הפסוקים לשינוי זה: _____

9. יונה, פרק ג'

א. עיין בפסוקים ב'-ז'.

(1) כיצד הגיבו אנשי נינוה על הקריאה של יונה? ציין שתי תגובות.

(2) מה דרש מלך נינוה מאנשי נינוה בנוסף על המעשים שכבר עשו?

(10 נקודות)

ב. עיין בפסוקים ח'-י'.

(1) מה קיווה מלך נינוה?

(2) האם התגשמה התקווה של מלך נינוה? הבא ראיה לתשובתך מן הכתוב.

(10 נקודות)

חלק ד — בקיאות בתורה ובנביאים (20 נקודות)

ענה על שתיים מן השאלות 10-12 (לכל שאלה — 10 נקודות).

10. לפניך ארבע דמויות ציין שמות של שני בנים של שלוש מן הדמויות הבאות:

אדם הראשון _____
אברהם, _____
יצחק. _____
יעקב. _____
(10 נקודות)

11. ענה על שלוש מבין הסעיפים א-ד

- א. מה נברא ביום החמישי? _____
ב. אלו שתי הבטחות מרכזיות הבטיח ה' לאברהם? _____
ג. כתוב שני דינים הקשורים למצוות ברית-מילה. _____
ד. מי מבניו של יעקב הצליח לשכנע אותו לקחת את בנימין למצרים? _____
(10 נקודות)

12. בחר שלושה מן הסעיפים א-ד שלפניך

- א. "מכל עץ-הגן, אכל תאכל"
למי נאמרו דברים אלו, ואילו עצים נאסרו עליו באכילה?

ב. "אמרי-נא, אחתי אֶת-למען ייטב-לי בעבורך"
למי נאמרו דברים אלו, מתי נאמרו הדברים?

ג. "צחק, עשה לי אֶל-הים"
מי אמר מילים אלו, ובאיזה הקשר נאמרו?

ד. "ואת-גביעי גביע הכסף, תשים בפי אמתחת הקטן"
מה מבקש יוסף מעבדיו, ומדוע מבקש זאת?

(10 נקודות)

